

BOŽANSKA MILOSRDNA IZLOŽENOST

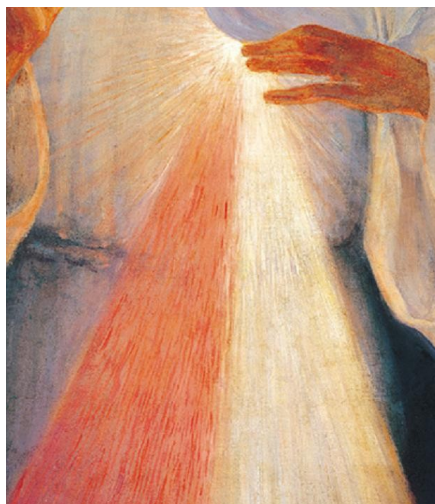

Novi blaženik Katoličke Crkve Ivan Pavao II. 2000. godine dodao je drugoj uskrsnoj nedjelji naslov *Nedjelja Božanskoga Milosrđa*, a 2002. uz nju povezuje posebne oproste. Kao razlog navodi se želja vjernika za slavljenjem Božanskoga Milosrđa. Ta probuđena svijest o važnosti štovanja Božanskoga Milosrđa uvelike je potaknuta mističnim iskustvima sv. Faustine Kowalske (1905.-1938.), među kojima izričito Isusovo traženje ove svetkovine, povezane uz štovanje slike Božanskoga Milosrđa (usp. *Dnevnik*, 22. 2. 1931).

U ovom kratkom promišljanju želimo se zaustaviti osobito na slici.

Za razliku od starozavjetne zabrane likovnog predočavanja Boga kao i za razliku od Islama, u kršćanstvu Bog biva likovno predočen. Temeljni razlog za to je što se Sin Božji, «slika (grč. *eikon*) Boga nevidljivoga» (Kol 1, 15) učinio vidljivim. Isus Krist, Riječ Božja, ujedno je i Slika Božja. Njegova objava ujedno je i govor i pojavak. Isus nije iza sebe ostavio niti pisanoga niti slikanoga traga, ali njegova objava i opisana je i oslikana. Sama sila objave, koja se urezala u svijest svjedoka iziskivala je daljnje pisano i slikano «urezivanje», pokretom usporedivim s izaravanjem Isusova lika u Veronikin rubac ili Torinsko platno.

Ne začuđuje stoga Isusova želja za slikom. Evangelizacijska uloga slike dobro je poznata u povijesti Crkve, a u vremenu dominacije slike i prevage slike nad riječju čini se još aktualnijom.

Slika Milosrdnoga Isusa iznenađuje svojom izravnošću i usredotočenošću. Isusov lik je frontalno izložen pogledu i sva pažnja usmjerena je prema grudima. Poput preminulog Isusa na križu nema komunikacije pogledom. Sam predani Isusov život komunicira poruku: «jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda» (Iv 19, 34). Krv i voda koji teku i iz probodena boka Isusova znak su predanoga

života Sina Božjega *za nas*, potvrda novoga i vječnoga Saveza koji opravdava čovječanstvo i ispunjenje obećanja životvornoga Duha. Crkveni oci od samih su početaka ovo izlivanje smatrali znakom krsta i euharistije.

Za razliku od izlivanja krvi i vode na križu slika predstavlja uskrsni, proslavljeni vid izlivanja. Krv i voda nisu samo materijalna stvarnost, nego su preobraženi, prosvijetljeni i proslavljeni. Svjetlost, koja i kao fizički fenomen izmiče protežnosti, potvrđuje nadnaravnost ovih materijalnih tvari i upućuje na njihovu nadvremenost i sakramentalnost.

U Ivanovu evanđelju značajno je Isusovo isticanje svojih rana kao potvrda identiteta i dokaz uskrsnuća. Uskrsli, iako ističući nesavršenost vjere koja treba ovako intenzivne dokaze, ipak izlaže svoje rane kao lijek sumnji. Pokazivanje rana čin je razgolićenja, *izlaganje* koje riskira neprihvatanje i novo ranjavanje. I ova slika stoga je izlaganje, razgolićavanje, otkrivanje Uskrsloga kao lijek sumnji. Ona potvrđuje da su Novi Savez Boga i čovječanstva te Duh Sveti, plodovi muke i Uskrsnuća Isusova, i danas milosrdna ponuda Božja. Bog nam i danas izlazi u susret *otvorenim srcem* i

obraća nam se s blagošću, slovi nam blago - blagoslivlja nas (desna ruka uzdignuta na blagoslov).

No ovako posvjedočen sjaj Božji krije u sebi i opasnost. Gledatelj može ostati zabljesnut sjajem te se zaustaviti na gledanju i želji da zadrži sjaj, da njime ovlada i osigura si njegovu trajnost - da od slike stvori idol koji ne bi bio drugo doli klanjanje vlastitom iskustvu Boga, to jest samome sebi. Zbog toga je gledatelj pozvan prihvatiti sliku na način na koji mu se ona daje: otvorena srca. To znači izložiti se daru posredovanom po slici, izložiti svoju ranjivost proslavljenom Ranjenom - ne da bih ovladao darom, nego da bih ušao u ritam darivanja.

Jedan svjedok takvoga stava je i sv. Terezija iz Liseuxa (1873.-1897.). Ona se osjećala obdarenom «beskrajnim Milosrđem» Božjim doživljavajući ga ključem za promatranje svih Božjih osobina. Trenutak od posebnoga značaja za nju bio je kad shvaća «više nego ikad koliko Isus priželjkuje biti voljen» (*kraj Rukopisa A*). Ova spoznaja potiče ju da ne bude samo (sebični) primatelj Milosrđa, nego da potpuno usvoji njegov intimni ritam. Isus čini iskorak ljubavi, objavljuje se otvorena Srca, izlaže svoju spasonosnu ranjenost. Terezija odgovara prikazujući se tome Božanskom Milosrđu, tj. izlažući se njegovoj unutrašnjoj dinamici. Ona ne prihvaća samo *dar Milosrđa*, nego zahvalno prihvaća *dar biti milosrdnom*, biti mila srca, ljubiti onako kako je ljubljena. Tako ona postaje svjedokinjom (grč. *martyr*) Milosrđa, a svjedok se potpuno ostvaruje samo ako nimalo ne uzmiče od istine koju je iskusio, koju god to cijenu imalo, makar i onu postati mučenikom (grč. isto *martyr*). Ne želeći od samog početka nimalo uzmicati pred objavom istine Božanskog Milosrđa Terezija se prikazuje kao žrtva milosrdnoj ljubavi Božjoj. Pisani dokaz svoje posvete trajno je nosila doslovno na svome srcu.

Na koncu, s istom neizvjesnošću i rizikom neprihvatanja kojom je obilježeno *izlaganje* najveće Isusove intime - na križu i kasnije posredstvom slike -, *izlažemo* ovu najveću intimu sv. Terezije iz Lisieuxa, nadajući se da će biti prihvaćena *otvorena srca* i da će pomoći slavljenju najmlađe svetkovine naše Crkve - nedjelje Božanskoga milosrđa:

«Da bih živjela u činu savršene ljubavi, ja se prikazujem kao žrtva paljenica Tvojim Milosrdnoj Ljubavi, moleći Te da me spaljuješ bez prestanka, puštajući da mi dušu preplavljaju valovi beskrajne nježnosti koji su zatvoreni u Tebi i da tako postanem mučenica Tvoje ljubavi, o moj Bože!... Neka to mučeništvo, pošto me pripravi da se pojavim pred Tobom, učini napokon da umrem i da se moja duša nezaustavno vine u vječni zagrljaj Tvoje Milosrdne Ljubavi... Hoću, o moj Ljubljani, da Ti pri svakom kucaju svoga srca obnovim ovo prikazanje bezbroj puta sve do časa kad sjene iščeznu, a ja Ti budem mogla ponavljati svoju ljubav u vječnom gledanju licem u Lice.

Marija Franciska Terezija od Djeteta Isusa i Svetoga Lica, ned. karm.»

(9. lipnja 1895, svetkovina Presvetoga Trojstva)

br. Dražen-Marija od Milosrđa Euharistijskog Isusa, OCD